نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴/۶ تهران دبیرستان غیردولتی سرای دانش آزمون پایان**ترم نوبت اول** سال تحصیلی **۱۴۰۳ - ۱۴۰۲**	نام درس: فلسفه ۲ نام دبیر: سرای دانش تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰ ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح/ عصر مدت امتحان : ۷۰ دقیقه
مقطع و رشته:		
نام پدر:		
شماره داوطلب:		
تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه		

نمره به عدد:	**نمره به حروف:**	**نمره تجدید نظر به عدد:** **نمره به حروف:**	**محل مهر و امضاء مدیر**
نام دبیر:	**تاریخ و امضاء:**	**نام دبیر:** **تاریخ و امضاء:**	

ردیف	سؤالات	بارم
الف	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید: ۱. بر اساس قانون علیت، هر چیزی باید علتی داشته باشد.□ ۲. طیق نظریهٔ «امکان ماهوی»، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد.□ ۳. کانت ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد. □ ٤. در عالم خارج، دو امر جداگانه به نام «سیب» و «وجود» نداریم و آنها دو مفهوم مختلف از یک موجود واحدند.□ ۵. رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده معنای چهارم اتفاق است. □ ٦. وجو د هر شیء، بیان کننده‌ی ذاتیات آن است. □	**۱/۵**
ب	جاهای خالی را با عبارت‌های مناسب پر کنید: ۷. کلمه‌ی پرسشی ..... بازتابی از درک رابطهٔ علیت در ذهن انسان است. **۰/۲۵** ۸. هیوم انعکاس ذهنی حاصل از تکرار پدیده‌ها را ..... می‌نامد. **۰/۲۵** ۹. کشف علل امور طبیعی از طریق ..... صورت می‌گیرد اما خود اصل علیت از طریق ..... درک می‌شود. **۰/۵** ۱۰. اصل ..... پشتوانه عقلی نظم دقیق جهان است. **۰/۵** ۱۱. از نظر ملاصدرا ملاک نیازمندی به علت ..... است. **۰/۵** ۱۲. برهان طرف و وسط نام دیگر برهان ..... است. **۰/۵**	
ج	به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید: ۱۳. مهمترین برهان وجود خدا از نظر هیوم کدام است؟ **۰/۵** ۱٤. فیلسوفان مسلمان کدام اصل را از اصل علیت بنیادین‌تر می‌دانند؟ **۰/۵** ۱۵. نوع رابطهٔ موضوع و محمول در قضیه‌ی زیر را مشخص کنید. **۰/۵** شریک خدا ممکن الوجود است.	

www-kanoon-ir

د	به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی بدهید:	
	۱۶. معنای دوم اتفاق با چه اصلی در تعارض است؟ توضیح دهید.	۱
	۱۷. چرا گاهی عامه مردم معنای اول اتفاق را می‌پذیرند؟	۱
	۱۸. چه عاملی باعث سست‌شدن پایه های اعتقاد به خدا در اروپا شد؟	۱
	۱۹. برهان حرکت در اثبات وجود خدا مربوط به کدام فیلسوف است؟ آن را شرح دهید	۱/۵
	۲۰. برهان وجوب و امکان ابن‌سینا را شرح دهید.	۱/۵
	۲۱. اگر وجود برای امری «امتناع ذاتی» داشته باشد، آیا آن امر می‌تواند از امتناع خارج گردد و موجود شود؟ چرا؟	۱
	۲۲. مکتب تومیسم در اروپا چگونه شکل گرفت.	۱
	۲۳. یکی از دلایل ابن‌سینا بر مغایرت وجود و ماهیت را بیان کنید.	۱
ه	دیدگاه های زیر نظر کدام فیلسوف است؟ ۲٤. علیت حاصل توالی پدیده‌هاست. ..... ۲۵. درک اصل علیت بدون دخالت تجربه صورت می‌گیرد و درکی فطری است. ..... ۲٦. رابطه‌ی ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست. ..... ۲۷. اصل علیت یک اصل کاملا عقلانی است. ..... ۲۸. چون انسان از نظر ذاتی ممکن است، نیاز به علت دارد.	۲/۵
و	برای مفاهیم زیر یک مثال بزنید: ۲۹. ممکن الوجودِ موجود: ..... ۳۰. ممکن الوجود معدوم: ..... ۳۱. ممتنع الوجود بالذات:	۱/۵
ح	محمول در کدام یک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است، کدام عین آن و کدام خارج از آن؟ ۳۲. انسان موجود است. ..... ۳۳. انسان حیوان است. ..... ۳٤. انسان حیوان متفکر است.	۱/۵

جمع بارم : ۲۰ نمره

www-kanoon-ir

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ..... تهران
دبیرستان غیر دولتی سرای دانش
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

نام درس: فلسفه ۲
نام دبیر: سرای دانش
تاریخ امتحان: ۱۰ / ۱۰/ ۱۴۰۲
ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح/ عصر
مدت امتحان: ..... دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر

۱. غ
۲. غ
۳. ص
٤. ص
۵. ص
٦. غ
۷. چرا
۸. تداعی
۹. حس و تجربه – عقل
۱۰. سنخیت
۱۱. فقر وجودی
۱۲. وجوب و امکان
۱۳. برهان نظم
۱٤. اصل امتناع اجتماع نقیضین
۱۵. امتناعی

۱٦. با اصل سنخیت در تعارض است. معنای دوم اتفاق این است که سنخیتی میان اشیا و آثار آنها نیست. چه بسا که از یک پدیده اثری ظاهر شود که هیچ ربطی به آن ندارد؛ مثلاً حرارت سبب یخ بستن آب و آفتاب سبب تاریکی شود.

۱۷. برخی از مردم که از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند، گاهی فکر می کنند که در برخی موارد، در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است و براین اساس، می پندارند، میان علت و معلول، رابطهٔ ضروری وجود ندارد.

۱۸. رشد تفکر حسی و حس گرایی و ظهور فیلسوفانی که جهان را صرفا حقیقتی مادی می دانستند و انسان را نیز موجودی مادی می شمردند، پایه های اعتقاد به خدا را در جامعهٔ اروپایی سست کرد و زندگی دسته هایی از مردم را تحت تأثیر قرار داد؛ بدین صورت که معنا و مقصود زندگی در میان آنان در حدّ اهداف مادی تنزّل پیدا کرد و زندگی فاقد معنا و ارزش های متعالی گردید و بحران معناداری زندگی پدید آمد.

۱۹. برهان مشهور ارسطو بر اثبات وجود خدا، برهان حرکت نام دارد. او معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند محرّکی است که خودِ آن محرّک، حرکت نداشته باشد، زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرک دیگر است و آن محرّک دوم نیز به همین ترتیب نیازمند محرک دیگری است و سلسلهٔ محرّک ها تا بی نهایت جلو خواهد رفت و چنین تسلسلی عقلاً محال است.

۲۰. وقتی به موجودات این جهان نگاه می کنیم، می بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی اند؛ هم می توانند باشند و هم می توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتا ممکن الوجودند.

www-kanoon-ir

ممکن الوجود های بالذات، برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم درآیند و وجود برای آنها ضروری گردد و موجود شوند، نیازمندِ علتی هستند که خودش ممکن الوجود نباشد بلکه واجب الوجود بالذات باشد؛ یعنی موجودی که وجود، ذاتیِ اوست و از او جدا نمی شود. پس، موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را ازحالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است.

۲۱. خیر، هیچ عاملی نمیتواند مفهومی را که امتناع ذاتی دارد موجود کند چون ذات آن با موجود بودن مغایرت دارد.

۲۲. یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و زمینه ساز گفت وگوهای فراوانی در آنجا شد. او همچون ابن سینا این نظر را پایهٔ برهان های خود در خداشناسی قرار داد و پایه گذار مکتب فلسفی تومیسم در اروپا شد که هنوز هم به نام وی در جریان است.

۲۳. حمل مفهوم وجود بر یک ماهیت نیازمند دلیل است. اگر میان مفهوم وجود و ماهیت مغایرتی نبود مثل ذاتیات مفهوم که برای حمل بر آن دلیل نیاز نداشتند، حمل وجود هم بر آن ماهیت به دلیل نیاز نداشت . اما چنین نیست.

۲٤. تجربه گرایان

۲۵. دکارت

۲٦. هیوم

۲۷. فیلسوفان مسلمان

۲۸. ابن سینا

۲۹. انسان، درخت و...

۳۰. پری دریایی

۳۱. مثلث دایره

۳۲. خارج از مفهوم

۳۳. جزء مفهوم

۳٤. عین مفهوم

جمع بارم : ۲۰ نمره	**نام و نام خانوادگی مصحح :**	**امضاء:**